

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-3 (Segona Fase)

**5a Etapa : CARRETERA DE LA TRONA – SANT ROC – ROURE DE LA SENYORA
SANTUARI DELS MUNTS – EL PORTELL ESTRET – EL SERRADET
SANT QUIRZE DE BESORA**

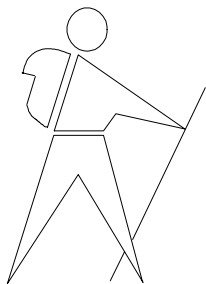
14 de desembre de 2008

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h
Can Peyu (Masies de Voltregà). Esmorzar.	8 h 45 min
Sortida cap a la Trona.	9 h 15 min
Carretera de la Trona. Inici de l'excursió.	10 h
Roure de la Senyora – El Vilar de Sant Boi. Reagrupament.	10 h 50 min 11 h 05 min
Santuari els Munts. Reagrupament.	11 h 50 min 12 h 05 min
El Portell Estret. Reagrupament.	12 h 50 min 13 h
Serradet. Final de l'etapa	13 h 50 min
Sortida cap a Sant Quirze de Besora	13 h 55 min
Sant Quirze de Besora. Dinar.	14 h
Sortida cap a Vilanova i la Geltrú.	16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú.	19 h

Notes.-

- ** Esmorzarem a Can Peyu (Les Masies de Voltregà). Dinarem a Sant Quirze de Besora (Hi ha restaurants).
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (**Condicions meteorològiques**, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom**. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** El mòbil de la Secció de Senders és **680102567**. Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** aquest telèfon.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-3 (Segona Fase)

5a Etapa : CARRETERA DE LA TRONA – SANT ROC – ROURE DE LA SENYORA

SANTUARI DELS MUNTS – EL PORTELL ESTRET – EL SERRADET

SANT QUIRZE DE BESORA

14 de desembre de 2008

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Començarem l'etapa d'avui al coll de Sant Martí a l'encreuament de la carretera de la Trona amb el GR-3. Des d'aquest punt, carenejant per la serra de Sobremunt, passarem per l'ermita de Sant Roc i arribarem al roure de la Senyora, arbre monumental que s'aixeca prop de la notable finca del Vilar de Sant Boi. Tot seguit ens enfilarem fins al Santuari dels Munts, punt culminant de l'etapa.

Des dels Munts baixarem cap a la riera de Solallong per la Roca Llisa i després, tot seguint la riera, passarem per Portell Estret i Solallong fins arribar a Serradet, prop de Sant Quirze de Besora, on acabarem l'etapa.

La previsió era acabar l'etapa a Sant Quirze de Besora però quan es va anar a preparar l'etapa es va veure que el recorregut senyalitzat, que no correspon al marcat als mapes, fa els últims quilòmetres per la carretera per la qual cosa es va decidir neutralitzar-los i acabar a Serradet

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa al coll de Sant Martí (875 m) per on passa la carretera de la Trona que procedent de Sant Hipòlit de Voltregà va cap a Sant Boi de Lluçanès. Hem de seguir per la pista que surt del coll en direcció nord-oest; a l'esquerra, a un nivell més elevat, queda el xalet Escibano.

0:01	0:01	0,100
------	------	-------

Trobem una bifurcació (877 m); hem de seguir per la branca de la dreta que baixa lleugerament. A l'esquerra, a un nivell més elevat, hi ha una bassa amagada amb ànecs; un cartell ens diu que els respectem.

0:05	0:06	0,400
------	------	-------

Arribem en una cruïlla; la branca de l'esquerra és l'accés a la Casa Nova de Viladecans (886 m); nosaltres hem d'anar per la branca del mig mantenint la direcció que seguíem.

A l'esquerra tenim una magnífica panoràmica del Pedraforca i del Cadí i a un nivell inferior podem veure el poble de Sant Boi de Lluçanés. Davant tenim el santuari dels Munts i a la dreta Sant Salvador de Bellver.

0:04 0:10 0,740

Deixem un trencall desdibuixat que baixa cap a la dreta.

0:04 0:14 1,070

Per l'esquerra se'ns uneix un camí; seguim pel costat d'una línia elèctrica. Planegem.

0:05 0:19 1,520

Al final d'uns camps deixem un trencall desdibuixat a l'esquerra.

0:03 0:22 1,770

En una bifurcació seguim la branca de la dreta que baixa.

0:02 0:24 2,000

Deixem una petita bassa natural a l'esquerra. Baixem.

0:02 0:26 2,220

Arribem a la Portelleta on hi ha una cruïlla de camins; hem de seguir cap a la dreta en direcció a Sant Salvador de Bellver, ermita del segle XII. Veiem rètols que ens diuen que estem en una reserva de la perdiu; a la dreta tenim una gran fondalada.

El sòl del camí passa a ser cimentat; baixem.

0:05 0:31 2,520

Trobem una bifurcació on hi ha un pal senyalitzador (850 m); la branca de la dreta, cimentada, segueix baixant i va cap a Sant Salvador de Bellver. Nosaltres hem d'anar per la branca de l'esquerra que puja.

Més endavant passem per un tram de rocalls; davant veiem l'ermita de Sant Roc i al fons el santuari dels Munts.

0:05 0:36 3,040

A la dreta queda l'ermita de **Sant Roc** (867 m). Trobem una bifurcació; hem de seguir per la branca de la dreta pujant.

0:03 0:39 3,150

Desemboquem en una pista. La branca de la dreta va cap a San Miquel de Gallifa, ermita del segle XI; nosaltres hem de seguir per la de l'esquerra; baixem. Més endavant travessem una altra zona de rocalls.

0:11 0:50 4,070

Quan el camí fa un marcat revolt cap a l'esquerra l'hem de deixar per seguir per un camí-senderol que puja cap al bosquet que tenim davant. El camí ens portaria fins a la gran finca del **Vilar de Sant Boi** que veiem a l'esquerra.

El camí-senderol travessa el bosquet; a la dreta, a un nivell superior, hi ha un gran dipòsit. Desemboquem en un altre camí procedent del Vilar de Sant Boi (859 m); en aquest punt hi ha un pal indicador; hem de seguir el camí cap a la dreta pujant.

Nota.- Des d'aquest punt, si seguim en la mateixa direcció del camí-senderol arribarem en uns pocs minuts al **Roure de la Senyora**, un notable arbre catalogat com a monumental.

0:02 0:52 4,240

A la dreta deixem l'accés al gran dipòsit i a un altre de més petit.

0:08 1:00 4,740

El camí fa un marcat revolt cap a la dreta; seguim pujant.

0:05 1:05 4,990

Deixem un trencall a la dreta; el camí fa un revolt cap a la dreta i suavitza la pujada.

0:07 1:12 5,290

Per la dreta se'ns uneix un camí; en aquest punt hi ha una barrera per al bestiar (990 m). A l'esquerra tenim el **padró de l'Àngel**.

0:02 1:14 5,390

Travessem el tallafocs d'una línia de conducció elèctrica.

0:06 1:20 5,840

Trobem una bifurcació; nosaltres hem de seguir per la branca de la dreta que baixa. Per la branca de l'esquerra continua el PR-C46 que procedent del santuari dels Munts va cap a la riera de Sorreigs i la segueix fins arribar a Santa Cecília de Voltregà.

0:02 1:22 5,940

Per la dreta se'ns uneix una pista que puja. Pugem.

0:04 1:26 6,120

Travessem una tanca per al bestiar i desemboquem a la carretera d'accés al santuari dels Munts, en aquest punt hi ha un pal indicador i una caseta dipòsit. Davant nostre hi ha una esplèndida panoràmica de la serralada pirinenca. Hem de seguir cap a la dreta.

0:05 1:31 6,370

Arribem al **santuari dels Munts** punt culminant de l'etapa (1055 m). Hem de seguir endavant dei-

xant l'edifici del santuari a la dreta.

0:02 1:33 6,520

Arribem al mirador-esplanada que hi ha darrera del santuari amb plafons senyalitzant els perfils que es veuen a l'horitzó.

Des d'aquest punt hem de continuar per un senderol que baixa cap a la dreta. Baixem pel costat d'unes petites baumes que ens queden a la dreta; travessem algunes tanques per al bestiar.

0:04 1:37 6,730

El senderol travessa un bosquet. Seguim baixant.

0:06 1:43 7,070

Desemboquem en una pista; l'hem de travessar i continuar per l'altra banda per un senderol que va per entremig del bosc. **Compte** perquè els senyals no són massa visibles.

0:02 1:45 7,190

Enllacem amb un camí procedent de la pista que hem travessat; seguim endavant. Poc després sortim del bosc i arribem en un camp.

Atenció. En aquest punt es perden les marques. Podem seguir pel camp, per la seva banda esquerra, fins arribar a l'altra banda on hi ha un camí i després tornar enrere deixant el camp a l'esquerra per anar a trobar un senderol que baixa cap a la dreta per un rocallís; en aquest punt es tornen a trobar les marques.

Cal baixar pel rocallís que és força costerut i allargat, és la Roca Llisa; **CAL FER-HO AMB MOLTA PRECAUCIÓ.**

0:15 2:00 7,540

En arribar al final del rocallís se segueix per un senderol que enllaça amb un camí.

0:08 2:08 7,970

El camí voreja uns camps que queden a la dreta a un nivell inferior; més enllà hi ha el llit de la riera de Solallong que seguirem aigües avall.

0:03 2:11 8:250

Travessem un pas entre dues parets de roca, el Portell Estret i enllacem amb un camí; l'hem de seguir cap a la dreta. Una mica més endavant, per l'esquerra, se'ns uneix un camí procedent del GR-1; en aquest punt hi ha un pal indicador.

0:02 2:13 8,370

Arribem a la masia del **Portell Estret** (776 m); seguim endavant deixant la casa i una petita bassa natural a l'esquerra; a la dreta queda un camí que baixa cap a la riera. Darrere nostre, enlairat al capdamunt de la vall, podem veure el santuari dels Munts.

0:12 2:25 9:450

Per la dreta se'ns uneix un camí procedent de la riera.

0:04 2:29 9,810

Deixem un trencall a l'esquerra que puja.

0:07 2:36 10,440

Arribem en una bifurcació enfront de la gran explotació agropecuària de **Solallong** (660 m). Hem de seguir per la branca de l'esquerra que voreja les instal·lacions de la granja. Deixem alguns accessos de la granja a la dreta.

0:06 2:42 10,820

Enllacem amb la pista asfaltada procedent de la granja Solallong; l'hem de seguir cap a l'esquerra.

0:10 2:52 11,620

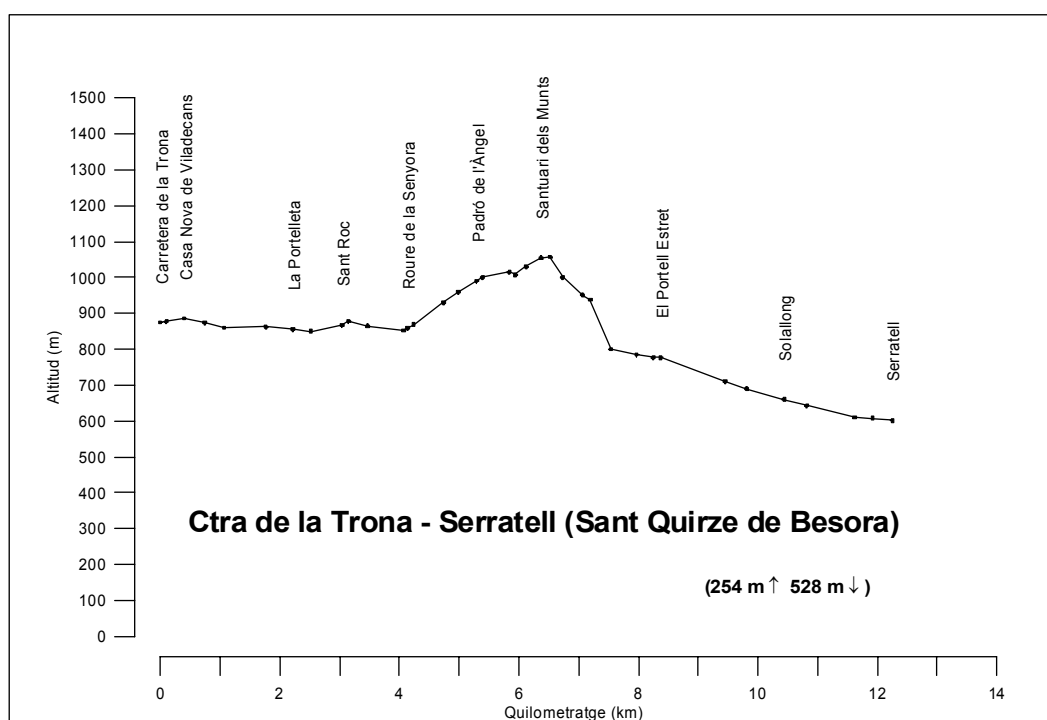
A la dreta deixem el camí d'accés a Sant Pere el Pla (610 m). Una mica més endavant travessem la riera de Cussons

0:04 2:56 11,920

Enllacem amb la carretera BP-4654 que procedent de Sant Agustí de Lluçanès va cap a Sant Quirze de Besora; l'hem de seguir cap a la dreta.

0:04 3:00 12,250

Arribem davant del bar **Serradet** que queda a la dreta de la carretera (601 m). A l'esquerra de la carretera hi ha unes naus industrials; en aquest punt acabem l'etapa.

EL VILAR DE SANT BOI

El Vilar de Sant Boi és una de les grans pairalies històriques del terme de Sant Boi de Lluçanès. Documentat ja el 1193, i després d'una època grisa al llarg dels segles XIV al XVI, fou revitalitzat el 1613 per Jeroni Vilarasau, iniciador del llinatge actual. El cos central, amb teulada de quatre vents, del gran edifici actual fou bastit el 1735, i completat amb galeries i afegitons i una torre del 1771. Conserva retrats familiars pintats per Lorenzale i per Borrell del Caso. La família cognomenada Vilar, ciutadans honrats des del 1709 i creats cavallers per Carles III el 1779, posseï fins al principi del segle XX més de 30 masoveries i 20 cases a Sant Boi i altres poblacions.

Prop del conjunt del Vilar de Sant Boi hi ha el Roure de la Senyora que és un roure centenari de grans dimensions, 15 m d'alçària i 30 m de diàmetre de capçada i pertany a l'espècie *Quercus Humilis*. És un arbre catalogat com a monumental per la Generalitat de Catalunya.

EL SANTUARI DELS MUNTS

El santuari dels Munts, al cim de la serra del seu nom i dins el terme de Sant Agustí de Lluçanès, depèn religiosament de la parròquia de Sant Boi de Lluçanès, i és un centre viu de devoció popular. Esmentat ja el 1170 (*Sancta Maria de Monte*), l'església fou renovada totalment a partir del segle XVII; té un petit atri i una gran hostaleria al costat, regida per un capellà custodi. Hi condueix una carretera que surt prop de l'Hostal del Vilar.

SANT QUIRZE DE BESORA

El municipi de Sant Quirze de Besora, de 8,07 km², és situat a la vall del Ter, al sector septentrional d'Osona, tot i que fins el 1989 pertanyia a la comarca del Ripollès. Les terres de Sant Quirze de Besora limiten a l'est amb Santa Maria de Besora i per una llenca de terra amb Sant Pere de Torelló, al sud amb Orís, al sud-oest amb Sora i al nord-oest amb Montesquiu, terme que se segregà de Sant Quirze de Besora el 1934, raó per la qual el terme perdé una tercera part de les seves terres.

Travessat pel Ter de nord a sud, les màximes elevacions es donen a Puig Bufí (743 m) al límit amb Sora pel sector més meridional, a les serralades properes al pla de Teia i al collet de Bosquetell, a les terres que s'escolen vers Santa Maria de Besora. Drenen també el terme el torrent de la Cogulera, que davalla des del collet de Bosquetell, i la riera de la Foradada, que desguassa al Ter tot just al límit entre Santa Maria de Besora i Sant Quirze de Besora.

El municipi comprèn el nucli de Sant Quirze de Besora, cap administratiu del terme. La primera notícia que fa referència al nom primitiu de la població data de l'any 890 quan s'anomenava *Sancti Quirici de Bizaura*. A l'edat mitjana, el 1329, el nucli tenia el mateix topònim que ara. El 1859 el poble es coneix com a *Sant Quirce de Besora*, el 1866 es perdé el genitiu i el 1875 la situació del país fa que en el topònim es faci referència a la religió i que s'anomeni *San Quirico y Julita de Besora*. Ja al segle XX, el 1937, amb la victòria del Front Popular el poble es coneix amb el nom de *Bisaura de Ter*, però amb la victòria del Front Nacional el topònim canvià pel de *Sant Quirico de Besora*, que amb la institucionalització de la democràcia prengué el nom que té en l'actualitat.

El poble de Sant Quirze de Besora (587 m) es formà a l'esquerra del Ter, en una petita terrassa on des d'abans del 887 s'aixecava una església dedicada a sant Quirze, que, amb la veïna de Santa Maria de Besora, fou donada el mateix 887 i confirmada el 898 al monestir de Sant Joan de les Abadesses pel comte Guifré el Pelós. Aquesta església fou assignada, quan se n'expulsaren les monges, a l'ofici de la cambreria de la canònica que s'establí al monestir, que cobrava la major part dels delmes i les primícies i presentava els sacerdots o rectors als quals el bisbe de Vic conferia la cura d'ànimes.

L'església parroquial actual fou bastida vers el 1771, dins el corrent barroc neoclassicista i amb poca personalitat. Té una gran nau, amb capelles i corredors laterals, i un campanar de torre quadrada. L'havien precedida una església consagrada el 898 i una altra al principi del segle XI, aquesta tenia l'altar principal dedicat a sant Quirze i santa Julita i dos altars secundaris, segurament en absidioles, dedicats a Santa Maria i sant Joan. A la darrera guerra Carlina (1873) l'església fou saquejada pels liberals, que l'any anterior havien lliurat una forta batalla a Sant Quirze per expulsar-ne els carlins que dominaven la població.

BIBLIOGRAFIA

- ** Hipermapa de Catalunya
<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/actuacions/territori/hipermapa.jsp>
- ** Hiperenciclopèdia (Comarques)
<http://www.grec.net/cgi-bin/sumari.cl.pgm>
- ** Sant Quirze de Besora
<http://www.ajsantquirze.com/>

Agustí Poch., desembre 2008